

Laws and Ethics of Universal Health Care in Torah

Rabbi Joshua Yuter, 10/16/2009 Mt Sinai Congregation

I. Communal Coverage

A. Obligations and Mandates

1. B. Sanhedrin 17b Moreover, it has been taught: A scholar should not reside in a <u>city</u> where the following ten things are not found: A court of justice that imposes flagellation and decrees penalties; a charity fund collected by two and distributed by three; a Synagogue; public baths; a convenience; a circumciser; a <u>doctor</u>, a notary; a slaughterer and a school-master.	1. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף יז עמוד ב ותניא : כל עיר שאין בה עשרה דברים הללו אין תלמיד חכם רשאי לדור בתוכה : בית דין מכין ועונשין, וקופה של צדקה נגבית בשנים ומתחלקת בשלשה, ובית הכנסת, ובית המרחץ, ובית הכסא, <u>רופא</u>, ואומן, ולבלר, (וטבח), ומלמד תינוקות.
2. Shulhan Aruch Y.D. 249:17 There are those [Tashbetz Katan] who say that the commandment to build a synagogue supersedes the commandment of charity, and charity to teach young children torah or [to heal] the poor sick people supersedes the commandment to build a synagogue.	2. שולחן ערוך יורה דעה סימן רמט סעיף טז יש מי שאומר שמצות בית הכנסת עדיפה ממצות צדקה, ומצות צדקה לנערים ללמוד תורה או לחולים עניים, עדיף ממצות בית הכנסת.
3. Rambam Rotzeach 1:14 Whoever has the ability to save someone and does not violates the biblical prohibition, "do not stand over the blood of your fellow" (Vayikra 19:16). Similarly, someone who sees his friend drowning in the sea, or robbers accosting him, or a wild animal come on him, and he's able to save him or <u>pay others to save him</u> and he does not save him...and all similar instances, one violates do not stand over the blood of your friend.	3. רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש א:יד כל היכול להציל ולא הציל עובר על +ויקרא י"ט ט"ז+ לא תעמוד על דם רעך, וכן הרואה את חבירו טובע בים או ליסטים באים עליו או חיה רעה באה עליו ויכול להצילו הוא בעצמו או שישכור אחרים להצילו ולא הציל...וכל כיוצא בדברים אלו, העושה אותם עובר על לא תעמוד על דם רעך
4. Rambam Avel 4:5 Whoever closes the eyes of the <i>goses</i> while with the leaving of the soul is considered a murderer.	4. רמב"ם הלכות אבל פרק ד הלכה ה וכל המאמץ עיניו עם יציאת נפש הרי זה שופך דמים

B. Limitations and Qualifications

1. Personal Responsibility

5. Shemot 21:19 The one who struck the blow will not be held responsible if the other gets up and	5. שמות פרק כא : יט אם יקום וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מְשַׁעֲנֵתוֹ וְנִקְהָה הַמִּכָּה רַק שְׁבִתוֹ יִתֵּן וְרִפְאָה יִרְפֵּא

walks around outside with his staff; however, he must pay the injured man for the loss of his time and see that he is completely healed.	
6. B. Bava Kama 85a The Master stated: '[In that case I might say] that this is so even where the ulcers were not caused by the wound. It therefore says further "only".' But is a text necessary to teach [that there is exemption] in the case where they were caused not by the wound? — It may be replied that what is meant by 'caused not by the wound' is as taught: <u>'If the injured person disobeyed his medical advice and ate honey or any other sort of sweet things, though honey and any other sort of sweetness are harmful to a wound, and the wound in consequence became gargutani [scabby], it might have been said that the offender should still be liable to [continue to] heal him. To rule out this idea it says "only".'</u>	6. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פה עמוד א אמר מר: יכול אפילו שלא מחמת המכה? ת"ל: רק. שלא מחמת המכה בעי קרא? אמרי: מאי שלא מחמת המכה? כדתניא: <u>הרי שעבר על דברי רופא ואכל דבש או כל מיני מתיקה, מפני שבש וכל מיני מתיקה קשין למכה, והעלה מכתו גרוגותני, יכול יהא חייב לרפאותו? ת"ל: רק.</u>
7. Rambam Hovel Umazik 2:19 If the injured party ignores medical advice and the injured person's health worsens, the offender does not have [to pay] to heal him	7. רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ב הלכה יט עבר על דברי רופא והכביד החולי אינו חייב לרפאותו

2. Risk of Limited Resource Allocation

8. B. Bava Metzia 62a If two are travelling on a journey [far from civilization], and one has a pitcher of water, if both drink, they will [both] die, but if one only drinks, he can reach civilization, — The Son of Patura taught: It is better that both should drink and die, rather than that one should behold his companion's death. Until R. Akiba came and taught: 'that thy brother may live with thee:' thy life takes precedence over his life.	8. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורא: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: "וחי אחיך עמך" (ויקרא כה: לו) - חייך קודמים לחיי חבריך.
9. B. Sanhedrn 74 And how do we know this of murder itself? — It is common sense. Even as one who came before Rava and said to him, "The governor of my town has ordered me, "Go and kill so and so; if not, I will slay thee". He answered him, 'Let him rather slay you than that you should commit murder; who knows that your blood is redder? Perhaps his blood	9. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עד עמוד א רוצח גופיה מנא לן? - סברא הוא. דההוא דאתא לקמיה דרבה, ואמר ליה: אמר לי מרי דוראי זיל קטליה לפלניא, ואי לא - קטלינא לך. - אמר ליה: לקטלוך ולא תיקטול. מי יימר דדמא דידך סומק טפי דילמא דמא דהוא גברא סומק טפי.

is redder.'	

3. Obligation of Restitution

10. B. Sanhedrin 74a Rava said: If a man was pursuing after his fellow [to slay him]. and broke some utensils, whether of the pursued or of some other person. he is free from liability. Why so? Because he is liable to be killed. If the pursued broke some articles: if they belonged to the pursuer, he is not liable for them; if to someone else, he is. 'If they belonged to the pursuer he is not liable', — because his property is not more precious than his own person. But 'if to someone else, he is', — because he saved himself at his neighbor's expense.	10. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עד עמוד א דאמר רבא: רודף שהיה רודף אחר חברו, ושיבר את הכלים, בין של נרדף ובין של כל אדם - פטור. מאי טעמא - מתחייב בנפשו הוא. ונרדף ששיבר את הכלים, של רודף - פטור, של כל אדם - חייב.
11. Rambam Hovel Umazik 8:13 One who saves himself with the money of his friend is obligated [to repay]	11. רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ח הלכה יג שהמציל עצמו בממון חברו חייב
12. Rosh Sanhedrin 8 And the one who is saved must repay the savior what was taken, for someone is not obligated to save the life of his friend unless he has the money with which to save him.	12. רא"ש מסכת סנהדרין פרק ח והניצול חייב לפרוע למציל מה שהוציא. דאין אדם מחויב להציל נפש חברו בממונו היכא דאית ליה ממונא לניצול.

4. Concern With Debt

13. B. Pesachim 114a Rabbah b. Bar Hanah said in R. Johanan's name in the name of R. Judah b. R. Il'ai: Eat onions [baze] and dwell in the protection [bezel] [of your house], and do not eat geese and fowls lest your heart pursue you; reduce your food and drink and increase [expenditure] on your house. When 'Ulla came, he said: In the West [Palestine] a proverb is current: he who eats the fat tail [allitha] must hide in the loft [alitha], but he who eats cress [kakule] may lie by the dunghill [kikle] of the town.	13. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קיד עמוד א אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משמיה דרבי יהודה ברבי אילעי: אכול בצל ושב בצל, ולא תיכול אווזין ותרגולין ויהא לבך רודף עליך. פחות ממיכלך וממשתיך ותוסיף על דירתך. כי אתא עולא אמר: מתלא מתלין במערבא: דאכיל אליתא - טשי בעלייתא, דאכיל קקולי - אקיקלי דמתא שכיב.

II. Cost of Healthcare

A. Justification of Medical Costs

14. B. Berachot 60a On going in to be bloodletter one should say: 'May it be Thy will, O Lord, my God, that this operation may be a cure for me, and mayest Thou heal me, for Thou art a faithful healing God, and Thy healing is sure, since men have no power to heal, but this is a habit with them'. Abaye said: A man should not speak thus, since it was taught in the school of R. Ishmael: [It is written], He shall cause him to be thoroughly healed. From this we learn that permission has been given to the physician to heal. When he gets up [after cupping] what does he say? — R. Aha said: Blessed be He who heals without payment.	14. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד א דאמר רב אחא: הנכנס להקיז דם אומר: יהי רצון מלפניך ה' אלהי שיהא עסק זה לי לרפואה ותרפאני, כי אל רופא נאמן אתה ורפואתך אמת, לפי שאין דרכן של בני אדם לרפאות אלא שנהגו. אמר אביי: לא לימא אינש הכי, דתני דבי רבי ישמעאל: +שמות כ"א+ ורפא ירפא - מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. כי קאי מאי אומר? - אמר רב אחא: ברוך רופא חנם.
15. B. Ketuvot 52b R. Simeon b. Gamaliel ruled: Medical treatment of a limited liability (short term illness) may be deducted from her kethubah but one which has no limited liability is regarded as maintenance. Said R. Johanan: Blood letting in the Land of Israel was regarded as medical treatment of no limited liability. R. Johanan's relatives had [to maintain] their father's wife who required daily medical treatment. When they came to R. Johanan he told them: Proceed to arrange with a medical man an inclusive fee.	15. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נב עמוד ב רבן שמעון בן גמליאל אומר: רפואה שיש לה קצבה - נתרפאת מכתובתה, שאין לה קצבה - הרי היא כמוזנות. אמר רבי יוחנן: עשו הקזת דם בארץ ישראל כרפואה שאין לה קצבה. קריביה דרבי יוחנן הוה להו איתת אבא דהות צריכה רפואה כל יומא, אתו לקמיה דר' יוחנן, אמר להו: איזילו קוצו ליה מידי לרופא
16. M. Bechorot 4:6 If one takes payment to act as a judge, his judgments are void.	16. משנה מסכת בכורות פרק ד הנוטל שכרו לדון דיניו בטלים
17. Shulhan Aruch 336:2 The doctor is forbidden to take money for his knowledge or teaching, but for his trouble and opportunity cost it is permitted.	17. שולחן ערוך יורה דעה סימן שלו סעיף ב הרופא, אסור ליטול שכר החכמה והלימוד, אבל שכר הטורח והבטלה, מותר.

B. Managing Health Care Costs

18. B. Bava Kama 85a So also if the offender says to him 'I will bring you a physician who will heal you for nothing', he might object, saying 'A	18. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פה עמוד א ואי א"ל: מיייתנא אסיא דמגן במגן, א"ל: אסיא דמגן במגן - מגן שוה.

physician who heals for nothing is worth nothing.'	
19. B. Ta'anit 21b Abba was a bloodletter [bleeder] and daily he would receive greetings from the Heavenly Academy...He also had a place out of public gaze where the patients deposited their fees which he would charge; those that could afford it put their fees there, and thus those who could not pay were not put to shame. Whenever a young scholar happened to consult him not only would he accept no fee from him but on taking leave of him he also would give him some money at the same time adding, Go and regain strength therewith.	19. תלמוד בבלי מסכת תענית דף כא עמוד ב אבא אומנא הוה אתי ליה שלמא ממתבתא דרקינא כל יומא...ואית ליה דוכתא דצנינא דשדי ביה פשיטי דשקיל. דאית ליה - שדי ביה, דלית ליה - לא מיכסיף. כי הוה אתרמי ליה צורבא מרבנן אגרא מיניה לא שקיל, ובתר דקאי - יהיב ליה פשיטי, ואמר ליה: זיל בריא נפשך.
20. M. Kiddushin 82a The best of doctors are destined for <i>gehenom</i>	20. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף פב עמוד א טוב שברופאים לגיהנם
21. Rashi Kiddushin 82a He is not fearful from the illness and he feeds him health food and he does not appropriately attune his heart to the place, and sometimes he is the cause of someone's death. <u>And there those who have the ability to heal the poor and they decline.</u>	21. רש"י מסכת קידושין דף פב עמוד א <u>טוב שברופאים לגיהנם</u> - אינו ירא מן החולי ומאכלו מאכל בריאים ואינו משבר לבו למקום ופעמים שהורג נפשות ויש בידו לרפאות העני ואינו מרפא.
22. B. Kiddushin 82a Our Rabbis taught: Ten things were said of a blood-letter. He walks on his side, has a conceited spirit, and leans back when sitting, has a grudging eye and an evil eye; he eats much and excretes little; and he is suspected of adultery, robbery and bloodshed.	22. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף פב עמוד א תנו רבנן, עשרה דברים נאמרו בגרע: מהלך על צידו, ורוחו גסה, ונתלה ויושב, ועינו צרה, ועינו רעה, אוכל הרבה, ומוציא קימעה, וחשוד על העריות ועל הגזל ועל שפיכות דמים.
23. Shulhan Aruch YD 336:3 If someone has medicines, and someone gets sick and requires them, it is forbidden for him to charge more than what is appropriate. And not only this, but even if he gives him more money because of the exigent need, he only pays the [true] cost of the medicine. But he arranged to pay a higher fee for the doctor's services, he must pay him the higher cost because he is selling his wisdom and there is no blood on him. Ramo: even though there is a commandment to heal him, if someone is brought to a doctor who only wants to heal him with money, we do not take the money from his hands and we do	23. שולחן ערוך יורה דעה סימן שלו סעיף ג מי שיש לו סמנים, וחבירו חולה וצריך להם, אסור לו להעלות בדמיהם יותר מן הראוי. ולא עוד, אלא אפילו פסקו לו בדמיהם הרבה, מפני צורך השעה שלא מצאו סמנין אלא בידו, אין לו אלא דמיהן. אבל אם התנה בשכר הרופא הרבה, חייב ליתן לו, שחכמתו מכר לו ואין לו דמים. הגה: ואף על פי שיש מצוה עליו לרפאותו...אם נודמנה לאחד ולא רצה לקיימה אלא בממון, אין מוציאין הממון מידו, ולא מפקיעין מידו חיוב שלהן (טור).

not confiscate what is owed.

C. Medical Liabilities / Malpractice

24. Shulhan Aruch YD 336:1

The Torah permits the doctor to heal, and it is a commandment in the category of saving a life. And if he withholds himself, he is a murderer even if there is someone else who can heal him for not every person has the merit to heal. And this person should not engage in healing unless he is an expert without one greater than him, for if he is not, then he is a murderer. And if he treats a patient without the authority of the court he is obligated to pay for damages even if he is an expert. But if he treats a patient under the sanction of the court, and he errs and damages, he is exempt from the [civil] laws of man and is obligated from the heavens. And if he does and it is known to him that he erred, he is exiled.

24. שולחן ערוך יורה דעה סימן שלו סעיף א
נתנה התורה רשות לרופא לרפאות. ומצוה היא. ובכלל פיקוח נפש הוא. ואם מונע עצמו, הרי זה שופך דמים, ואפילו יש לו מי שירפאנו, שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות. ומיהו לא יתעסק ברפואה א"כ הוא בקי, ולא יהא שם גדול ממנו, שאם לא כן, הרי זה שופך דמים. ואם ריפא שלא ברשות בית דין, חייב בתשלומין, אפילו אם הוא בקי. ואם ריפא ברשות ב"ד, וטעה והזיק, פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים. ואם המית, ונודע לו שגג, גולה על ידו.